

EUROPSKI STRUKTURNI I INVESTICIJSKI FONDOVI (ESI)
I EUROPSKI FOND ZA STRATEŠKA ULAGANJA (EFSU)

OSIGURANJE KOORDINACIJE, SINERGIJSKIH UČINAKA I KOMPLEMENTARNOSTI

Ožujak 2016

ZAŠTO SU NA EUROPSKOJ RAZINI POTREBNA KOORDINIRANA NASTOJANJA KAKO BI SE PREOKRENUO TREND PADA ULAGANJA U EUROPI?

Globalna ekonomska i financijska kriza prouzročila je oštar pad ulaganja diljem Europe, sputavajući ključno ulaganje u infrastrukturu, inovacije te u financiranje MSP-ova. Trenutačno ulaganje u Europi zaostaje 15% u odnosu na razine prije krize.

Potrebe za ulaganjem značajne su i likvidnost je dostupna, no brojna se potencijalna ulaganja ne materijaliziraju zbog niza financijskih i nefinancijskih prepreka. Povjerenje ulagača nisko je zbog ekonomske nestabilnosti, uz regulatorne i ostale nesigurnosti.

Europa mora riješiti taj nedostatak ulaganja kako bi se oporavila od krize i ojačala svoju globalnu konkurentnost. Zato su na razini Europe potrebna zajednička nastojanja kako bi Europu vratila na put gospodarskog oporavka. U tom je kontekstu Komisija odlučila riješiti nedostatak ulaganja pokretanjem Plana ulaganja za Europu.

ŠTO JE EUROPSKI FOND ZA STRATEŠKA ULAGANJA (EFSU)?

Europski fond za strateška ulaganja (EFSU) predstavlja prvi stup [Plana ulaganja za Europu](#). Europska komisija i Grupa Europske investicijske banke (EIB) pokrenule su EFSU kako bi pomogle nadoknaditi nedostatak ulaganja u EU-u mobilizacijom privatnih sredstava za strateška ulaganja.

Uz potporu iz EFSU-a Grupa EIB-a osigurava financiranje gospodarski i tehnički održivih projekata, uključujući projekte s većim rizikom od uobičajenih aktivnosti EIB-a. Financiranje je posebno usmjereno na sljedeće ključne sektore: i. promet, energetiku i digitalno gospodarstvo, ii. okoliš i učinkovitost resursa, iii. ljudski kapital, kulturu i zdravstvo, iv. istraživanje, razvoj i inovacije, v. potporu MSP-ovima i srednje kapitaliziranim poduzećima.

[EFSU](#) može financirati platforme za ulaganja, usmjeravati financijske doprinose u niz investicijskih projekata s naglaskom na određene teme ili regije te operacije financiranja i ulaganja u suradnji s nacionalnim razvojnim bankama (NRB-ovima).

ŠTO SU EUROPSKI STRUKTURNI I INVESTICIJSKI FONDOVI?

Postoji pet europskih strukturnih i investicijskih fondova (fondovi ESI):

- Europski fond za regionalni razvoj (EFRR)
- Europski socijalni fond (ESF)
- Kohezijski fond (KF)
- Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj (EPFRR)
- Europski fond za pomorstvo i ribarstvo (EFPR)

Ti fondovi dijele zajednički pravni okvir (Uredba o zajedničkim odredbama), no također podliježu određenim uredbama za pojedine fondove¹. Fondovi ESI važan su doprinos EU-ovim ciljevima pametnog, održivog i uključivog rasta. U razdoblju 2014. – 2020. uložiti će se 454 milijarde eura u 500 programa usmjerenih na strateška područja koja potiču rast, a prvenstveno u istraživanja, razvoj i inovacije, potporu MSP-ovima, gospodarstvo s niskim emisijama ugljika te informacijske i komunikacijske tehnologije.

Sredstva iz fondova ESI dodjeljuju se u okviru višegodišnjih programa koji se sufinanciraju na nacionalnoj razini, dodjelu odobrava Komisija, a provode je države članice i njihove regije pod zajedničkim upravljanjem. Lokalna tijela nadležna su za odabir, provedbu i praćenje projekata koji ostvaruju potporu iz fondova ESI.

Reforma okvira fondova ESI za razdoblje 2014. – 2020. uključuje prošireno područja primjene financijskih instrumenata umjesto isključive primjene bespovratnih sredstava.

¹ Više detalja potražite na: http://ec.europa.eu/contracts_grants/funds_hr.htm

KOJE SU GLAVNE RAZLIKE IZMEĐU EUROPSKIH STRUKTURNIH I INVESTICIJSKIH FONDOVA I EUROPSKOG FONDA ZA STRATEŠKA ULAGANJA (EFSU)?

Razlike su u profilu rizika, kriterijima i načinu dodjeljivanja.

**fondova
ESI**

Iz **fondova ESI** projekti se mogu financirati bespovratnim sredstvima ili u okviru financijskih instrumenata te su dijelom programa koje provode upravljačka tijela u državama članicama.

EFSU

EFSU osigurava instrumente za financiranje rizika (ne bespovratna sredstva) s pomoću Europske investicijske banke bez zemljopisnih ili sektorskih kvota, već na temelju tržišne potražnje za financiranjem ulaganja.

KOJA JE PREDNOST NADOPUNJAVANJA UPOTREBE EFSU-A S UPOTREBOM FONDOVA ESI?

Fondovi ESI i EFSU mogu pridonijeti zajedničkim koordiniranim nastojanjima za rješavanje pada ulaganja diljem Europe ili u pojedinim regijama.

S pomoću fondova ESI i EFSU-a mogu se mobilizirati dodatna ulaganja time što se međusobno nadopunjuju i maksimalno mobiliziraju privatne fondove. Ti fondovi nisu osmišljeni za istu svrhu, ali se nadopunjuju u smislu načela, ideje i zakonodavnog okvira. Međusobno se jačaju.

Moguće ih je kombinirati na niz načina, ovisno o vrsti ulaganja. Kombinacija fondova ESI i EFSU-a može biti posebno privlačna opcija u određenim zemljama ili sektorima gdje fondovi ESI omogućuju niz prilika, a gdje se EFSU još ne upotrebljava maksimalno učinkovito.

Za financiranje u okviru kombinacije EFSU-a i fondova ESI prihvatljiv je svaki projekt koji je gospodarski i tehnički održiv, može pozitivno pridonijeti rastu i otvaranju radnih mjesta u EU-u te je u skladu s politikama EU-a.

Regionalna će tijela moći postići dodatni učinak zajedničkim ulaganjima kroz EFSU (doprinos EFSU-a i bilo kojeg drugog suulagatelja kojega privuče EFSU). Dodjeljivanja po regijama štite ulaganja ESIF-a, ali i svakoj regiji (u sklopu njezina regionalna programa) omogućuju da u regiju privuče ulaganja EFSU-a.

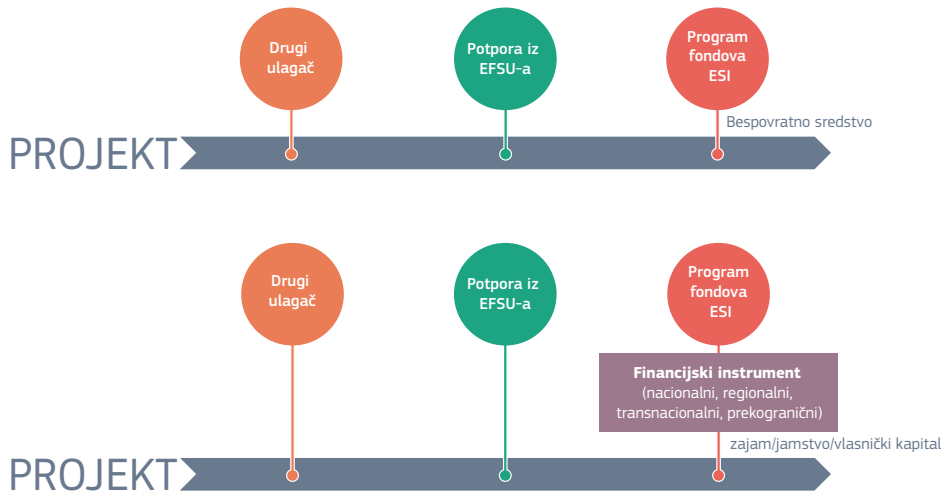

NA KOJE SE SVE NAČINE FONDOVI ESI MOGU KOMBINIRATI S EFSU-OM?

Fondovi ESI mogu se kombinirati s EFSU-om na različite načine:

1. kombiniranje fondova ESI s EFSU-om **izravno na razini projekta**:

Prihvatljiv projekt financira se iz programa ESIF-a (u obliku bespovratnih sredstava ili kroz financijske instrumente), iz EFSU-a, a mogu ih financirati i drugi ulagači koje privuku fondovi ESI i EFSU.

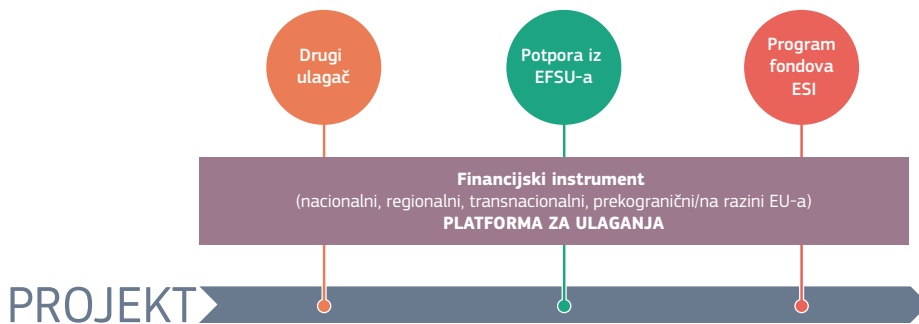

2. kombiniranje fondova ESI s EFSU-om na **razini platforme za ulaganje**:

Upravljačko tijelo možda poželi uspostaviti **novu** platformu za ulaganje (koja se smatra financijskim instrumentom) u koju bi EFSI i ostali ulagači uložili svoja sredstva, uključujući slojevita sredstva.

Druga je mogućnost da upravljačko tijelo uloži doprinos iz programa fondova ESI u **postojeću** platformu za ulaganje (koja se smatra financijskim instrumentom) koja je uspostavljena na nacionalnoj, regionalnoj, transnacionalnoj ili prekograničnoj razini. Platforma za ulaganje tada bi doprinose iz EFSI-ja i doprinose iz zasebnih programa fondova ESI uložila u projekte (ostali ulagači mogu sudjelovati).

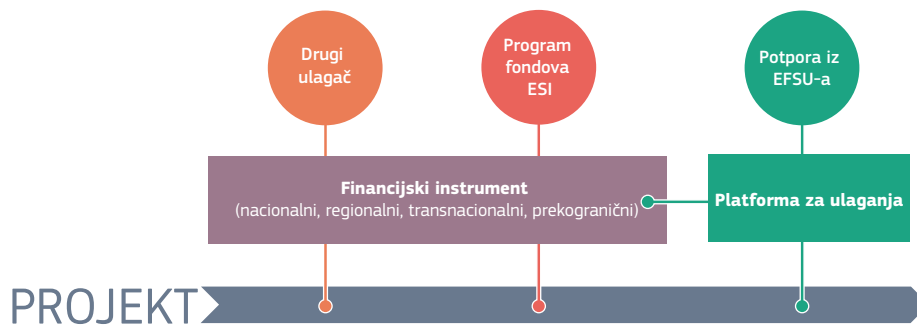

3. kombiniranje fondova ESI uz **potporu iz EFSI-ja (koja se ostvaruje kroz platformu za ulaganje)** na razini financijskog instrumenta ili na razini projekta:

U ovom scenariju upravljačko tijelo uspostavlja financijski instrument u kojemu platforma za ulaganje uspostavljena uz potporu EFSI-ja sudjeluje kao ulagač. Ostali ulagači također mogu sudjelovati. Financijski instrument tada bi doprinose iz EFSI-ja i doprinose iz zasebnih programa fondova ESI uložio u projekte (ostali ulagači mogu sudjelovati).

Druga opcija bila bi intervencija platforme za ulaganje, uspostavljene uz potporu EFSU-a, izravno na razini projekta prema pojedinačnoj ponudil.

MOGU LI FONDOVI ESI PRIDONIJETI EFSU-U?

Programska sredstva iz fondova ESI ne mogu se izravno prenijeti u EFSU.

MOGU LI SE SREDSTVA IZ EFSU-A UPOTREBLJAVATI ZA NACIONALNO SUFINANCIRANJE U PROGRAMU KOJI SE FINANCIRA IZ FONDOVA ESI?

S obzirom na njezinu prirodu i strukturu, projektna potpora iz EFSU-a ne može se smatrati nacionalnim sufinanciranjem programa koji se financira iz fondova ESI.

Međutim, program koji se financira iz fondova ESI ipak se može sufinancirati na nacionalnoj razini, i to u okviru drugog financijskog proizvoda EIB-a ili EIF-a, bilo zajma za strukturne programe bilo u okviru intervencije na razini projekta.

U određenim okolnostima moguće je sva dodatna sredstva potpomognuta ili potaknuta kombiniranim intervencijama fondova ESI i EFSU-a smatrati nacionalnim sufinanciranjem za program koji se financira iz fondova ESI.

KAKO SE PRAVILA O DRŽAVNIM POTPORAMA PRIMJENJUJU NA KOMBINACIJE FONDOVA ESI I EFSU-A?

Financiranje iz EFSU-a ne predstavlja državnu potporu i ne podliježe pravilima EU-a o državnim potporama. Sredstva iz fondova ESI dodijeljena poduzećima, osim ako su odobrena prema tržišnim uvjetima, mogu se smatrati državnim potporom, koja podliježe pravilima EU-a o državnim potporama.

Komisija će dodjele iz fondova ESI koje se smatraju državnim potporom ocijeniti na temelju svojeg moderniziranog skupa pravila o državnim potporama. Kako bi olakšala upotrebu EFSU-a, Komisija će procijeniti sukladnost fondova ESI s pravilima o državnim potporama što je prije moguće (u roku od šest tjedana od trenutka kada dobije potpune informacije).

GDJE PROMOTORI PROJEKATA MOGU DOBITI POMOĆ ZA SASTAVLJANJE PRIJEDLOGA?

Promotori projekata mogu pronaći sve što trebaju s pomoću [Europskog savjetodavnog centra za ulaganja](#), portala za tehničke i administrativne savjete i podršku u vezi s ulaganjima. Savjetodavni centar, osmišljen u suradnji Europske komisije i Europske investicijske banke, mobilizira privatni kapital i time pomaže javnim tijelima i promotorima projekata s utvrđivanjem, određivanjem važnosti, pripremom, strukturiranjem i provedbom strateških projekata te učinkovitijom upotrebom fondova EU-a. Dio je te jedinstvene referentne točke platforma "[Fi-Compass](#)", savjetodavni servis za financijske instrumente u okviru fondova ESI.

Osim toga, Europski portal projekata ulaganja novi je internetski portal koji omogućuje promotorima projekata iz javnog ili privatnog sektora EU-a stupanje u kontakt s potencijalnim ulagačima diljem svijeta. Portal uređuje Europska komisija, a osmišljen je kao odgovor na želju ulagača da se na središnjoj platformi razvije više potencijalnih mogućnosti za ulaganja EU-a.

Za više informacija

[Europski strukturni i investicijski fondovi \(ESI\) i Europski fond za strateška ulaganja \(EFSU\)](#)

[Plana ulaganja za Europu / ESI Funds Open Data Platform](#)

[@jyrkikatainen](#) [@CorinaCretuEU](#) [@EIBtheEUBank](#) [#InvestEU](#)

[Doprinos europskih strukturnih i investicijskih fondova stvaranju radnih mjesta i rastu, ostvarenju Plana ulaganja i prioriteta Komisije](#)